FÜGEDI LÁSZLÓ - SZENTGYÖRGYI PÉTER

A Borsodi-dombság veszélyeztetett és ritka madarai

A Borsodi-dombság keleti és középső részén ez idáig 143 madárfaj előfordulását sikerült bizonyítanunk, ezek közül 97 költ és 10 faj fészkelését feltételezzük. Most 14 érdekesebb faj előfordulásával kapcsolatos 1991-es észrevételeinket tesszük közzé. A fajok közül a réti tücsökmadár nem veszélyeztetett, de ritka fészkelő hazánkban, a fekete gólya és a kerecsensólyom közvetlenül, a további 11 faj pedig aktuálisan veszélyeztetett: (**RAKONCZAI**, 1989. Vörös könyv. Akadémiai, Budapest, pp. 360).

Fehér gólya (Ciconia ciconia). A települések jelentős részén fészkel, részletes felmérést nem végeztünk, de az előző évhez képest csökkent az állománya. 15 pár költését figyeltük meg (12 villanyoszlopon, 3 kéményen).

Fekete gólya (Ciconia nigra). Vonuláskor (április eleje, ill. szeptember) többfelé előfordul. Felsőnyárád, Felsőkelecsény, illetve Zádorfalva, Szuhafő térségében költés időben is többször megfigyeltük.

Kerecsensólyom (Falco cherrug). Néhányszor megfigyeltük, költés időben is.

Fogoly (Perdix perdix) és **fürj** (Coturnix coturnix). Az agrárterületeken és a száraz magasréteken többfelé költ. Az utóbbi években a fürj esetében állománynövekedést tapasztaltunk.

Haris (Crex crex). Az idén 5 helyen észleltük nedves réteken, június közepe után azonban nem találkoztunk vele.

Gyöngybagoly (Tyto alba guttata). Régi köpeteivel több helyen találkoztunk templomokban. Baglyot 3 helyen láttunk, költését azonban csak 1 helyen észleltük (Izsófalva, 5 fióka).

Füleskuvik (Otus scops). 3 helyen (Kurityán, Szuhakálló határa és Zubogy) hallottuk rendszeresen szólni, május - júniusban.

Gyurgyalag (Merops apiaster). A megbolygatott domboldalakban, régi homokbányákban költ, telepei nem stabilak. 1991-es költései: Felsőnyárád, Kővágó 7 pár, Izsófalva, Policz 8 pár, Kurityán, Susatető 1 pár, Sajókaza, Kacola kb. 12-14 pár.

Fekete harkály (Dryocopus martius). Az erdők gyakori fészkelője. Főként Felsőnyárád, Ragály és Sajógalgóc környékén.

Közép fakopáncs (Dendrocopos medius). Ritka faj, költését 2 helyen sikerült bizonyítani: Izsófalva, Ormos-oldal és Putnok, Borókás.

Holló (Corvus corax). A területen nem ritka, bár költését még nem sikerült bizonyítani a különböző mozgások (nászrepülés, területet védő ill. eleséget hordó példány, kirepült fiatalok) alapján költését 6 helyen is feltételezzük. A ragályi Cigány-dombon többször láttuk 30-35-ös csapatait.

Régi tücsökmadár (Locustella naevia). Nem veszélyeztetett, de ritka faj. Költésidőben (május közepe július eleje) 2 helyen észleltük éneklő hímjeit; Zádorfalva és Szuhafő ill. Felsőnyárád és Felsőkelecsény között. Mindkét helyen fűzbokrokkal tarkított nedves rét biotópban.

Kis őrgébics (Lanius minor). A nyárfasorok csökkenő számú fészkelője, az idén csak 4 helyen sikerült bizonyítani költését.